

KA: De bijzondere plaats in staatkundig opzicht en de bloei in economisch en cultureel opzicht van de Nederlandse republiek.

Stadhouder Maurits en Johan Van Oldenbarnevelt konden aanvankelijk goed met elkaar samenwerken, maar uiteindelijk groeiden de twee onomkeerbaar uit elkaar. Johan van Oldenbarnevelt wilde rond 1606 al een vrede sluiten met de Spanjaarden. De kosten van de oorlog liepen enorm op doordat de legers groter waren geworden en daarnaast lag de handel met de Engelsen stil door een afspraak tussen Engeland en Spanje. In 1609 werd er een bestand gesloten dat twaalf jaar zou duren. Als bondgenoot bleef Van Oldenbarnevelt daarnaast inzetten op de katholieke Fransen, terwijl Maurits zijn heil zocht bij de Engelsen omdat zij net als de Nederlanders protestants waren.

Toen Johan van Oldenbarnevelt gelijkwaardigheid tussen Arminianen en Gomaristen voorstelde was het land te klein. Het conflict liep uit de hand toen in augustus 1617. Maurits slaagde er in de maanden daarna het vertrouwen van de Staten-Generaal in Van Oldenbarnevelt af te breken. In 1618 kreeg hij de opdracht van de Staten-Generaal om Van Oldenbarnevelt op te pakken. Na een maandenlang proces werd hij veroordeeld voor landverraad en op 13 mei 1619 werd hij uiteindelijk onthoofd in Den Haag voor een grote menigte.